

394L0080

31.12.94

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

Nr L 368/38

RÅDETS DIREKTIV 94/80/EG

av den 19 december 1994

om närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid kommunala val för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgareEUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 8b.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Fördraget om upprättandet av Europeiska unionen markerar en ny fas i processen med att skapa en allt fastare sammanlutning mellan de europeiska folken. En av unionens uppgifter är att på ett konsekvent och solidariskt sätt organisera förbindelserna mellan medlemsstaternas folk. I dess grundläggande mål ingår att stärka skyddet av medlemsstaternas medborgares rättigheter och intressen genom att införa ett unionsmedborgarskap.

I detta syfte införs genom avdelning II i Fördraget om upprättandet av Europeiska unionen ett unionsmedborgarskap för alla medlemsstaters medborgare, som därigenom tillerkänns ett antal rättigheter.

Den rösträtt och valbarhet vid kommunala val i den medlemsstat där man är bosatt som garanteras genom artikel 8b.1 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är ett exempel på tillämpningen av principen om jämlikhet mellan och lika behandling av en medlemsstats medborgare och medborgare i andra medlemsstater och en naturlig följd av den rätt att fritt röra sig och uppehålla sig som föreskrivs i artikel 8a i fördraget.

Tillämpningen av artikel 8b.1 förutsätter inte en fullständig harmonisering av medlemsstaternas valsysteem. Bestämmelsens mål är främst att upphäva det nationella krav som de flesta medlemsstater för närvarande ställer för utövandet av rösträtten och valbarheten vid val. Med hänsyn till principen om proportionalitet enligt artikel 3 b tredje stycket i fördraget, får gemenskapens lagstiftning på detta område

dessutom inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet i artikel 8b.1 i fördraget.

Syftet med artikel 8b.1 är att säkerställa att alla unionsmedborgare, vare sig de är medborgare i den medlemsstat där de är bosatta eller inte, kan utöva sin rösträtt och sin valbarhet vid kommunala val i den staten på lika villkor. De krav, bl. a. avseende bosättningsstatens varaktighet och bevis på denna, som tillämpas för medborgare från andra medlemsstater bör därför vara samma som de eventuella krav som tillämpas för medborgare i medlemsstaten i fråga. Det bör inte tillämpas särskilda krav för medborgare från andra medlemsstater, såvida inte olika behandling av medborgare i medlemsstaten och medborgare från andra medlemsstater berättigas av att särskilda omständigheter som gäller för de senare skiljer dem åt.

Unionsmedborgarens rösträtt och valbarhet vid kommunala val i bosättningsstaten enligt artikel 8b.1 i fördraget hindrar emellertid inte utövandet av rösträtten och valbarheten vid val i hemstaten. Det är viktigt att respektera en unionsmedborgares frihet att själv bestämma om han vill delta i kommunala val i bosättningsstaten. Det är därför lämpligt att denna medborgare själv får uttrycka sin önskan att utöva sin rösträtt i bosättningsstaten. Det kan dock föreskrivas att en sådan medborgare automatiskt skall upptas i röstlängden i de medlemsstater där röstning inte är en skyldighet.

Medlemsstaternas kommuner avspeglar olika politiska och juridiska traditioner och är organiserade enligt många olika strukturer. Begreppet "kommunala val" avser inte samma sak i alla medlemsstater. Detta direktivs användningsområde måste därför klargöras genom att definiera begreppet. Med kommunala val avses val genom allmänna direkta val till grundläggande lokala förvaltningsenheter och deras underordnade enheter. Begreppet omfattar allmänna direkta val både till kommunfullmäktige och till kommunstyrelser.

En person kan fräntas sin rätt till valbarhet genom ett enskilt beslut fattat av myndigheterna antingen i bosättningsstaten eller i hemstaten. Med hänsyn till den politiska betydelse som en kommunal befattning medför bör medlemsstaterna vara berättigade att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att en person som har frångåtits sin rätt till valbarhet i sin hemstat inte kan återfå denna rätt enbart till följd av att han är bosatt i en annan medlemsstat. Detta problem, som gäller medborgare från andra medlemsstater, är tillräckligt stort för att rättfärdiga en bestämmelse enligt vilken de medlemsstater som anser det vara nödvändigt tillåts att ta ifrån sådana kandidater rätten till valbarhet inte

⁽¹⁾ EGT nr C 323, 21.11.1994.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 14 september 1994.

⁽³⁾ Yttrandet avgivet den 28 september 1994.

endast i bosättningsstaten utan också i hemstaten. Med hänsyn till principen om proportionalitet är det tillräckligt om rösträtten endast underställs reglerna för fråntagande av rösträtt i bosättningsstaten.

Eftersom kommunstyrelsen i grundläggande lokala förvaltningsenheter utför uppgifter som kan innebära deltagande i officiellt maktutövande och främjande av det allmännas bästa, bör medlemsstaterna kunna reservera dessa befattningar för sina medborgare. Medlemsstaterna bör också kunna vidta lämpliga åtgärder för det ändamålet. Åtgärderna får inte mer än vad som är nödvändigt för att uppnå det målet begränsa möjligheten för andra medlemsstaters medborgare att bli valda.

På samma sätt bör kommunstyrelseledamöters rätt att delta i val till riksdagen förbehållas landets egna medborgare.

Om en medlemsstat lagar föreskriver att det är oförenligt att inneha en kommunal befattning samtidigt med andra befattningar, bör medlemsstaterna få möjlighet att utvidga denna oförenlighet till att omfatta likvärdiga befattningar som innehas i andra medlemsstater.

Alla undantag från de allmänna bestämmelserna i detta direktiv måste i enlighet med artikel 8b.1 i fördraget vara befogade med hänsyn till speciella problem i en medlemsstat. Varje undantag måste också enligt sakens natur kunna tas upp till förnyad prövning.

Sådana särskilda problem kan uppstå i en medlemsstat där andelen unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som är bosatta i medlemsstaten utan att vara medborgare där är betydligt högre än genomsnittet. Undantag är befogade om dessa medborgare utgör mer än 20 % av väljarkåren. Dessa undantag måste baseras på kriteriet om bosättningsens varaktighet.

Unionsmedborgarskapet har till syfte att underlätta unionsmedborgares integration i värdlandet. I detta sammanhang är

det förenligt med fördragets avsikt att undvika polarisering mellan nationella och icke-nationella listor över kandidater.

Risken för polarisering gör sig särskilt gällande i en medlemsstat där antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i medlemsstaten utan att vara medborgare där överstiger 20 % av det totala antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i medlemsstaten. Det är därför viktigt att medlemsstaten i fråga i enlighet med artikel 8b i fördraget kan fastställa särskilda bestämmelser vad gäller kandidatlistornas sammansättning.

Hänsyn måste tas till det faktum att i vissa medlemsstater har personer som är bosatta där, men som är medborgare i någon annan medlemsstat, rösträtt vid val till riksdagen, och vissa bestämmelser i detta direktiv kan därför mildras.

Belgien har en särställning med en egen jämvikt eftersom artiklarna 1-4 i dess grundlag föreskriver tre officiella språk och en uppdelning av dess territorium i provinser och språkgemenskaper, och till följd av detta kan en fullständig tillämpning av detta direktiv få sådana effekter i vissa kommuner att det är nödvändigt att föreskriva en möjlighet till

undantag från bestämmelserna i detta direktiv för att hänsyn skall kunna tas till denna särställning och jämvikt.

Kommissionen kommer att göra en rättslig och faktisk utvärdering av tillämpningen av detta direktiv, inklusive den utveckling i valkretsen som har skett efter detta direktivs ikraftträdande. I förbindelse med detta kommer kommissionen att överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

1. I detta direktiv fastställs närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid kommunala val för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare.

2. Bestämmelserna i detta direktiv skall inte påverka medlemsstaternas bestämmelser om rösträtt och valbarhet för de av dess medborgare som bor utanför deras territorier eller för medborgare från tredje land som bor i de medlemsstaterna.

Artikel 2

1. I detta direktiv avses med

- a) grundläggande lokal förvaltningsenhet: de administrativa enheter som anges i bilagan och som i enlighet med varje medlemsstats lagar omfattar organ som har valts genom allmänna direkta val och som har befogenhet att på eget ansvar förvalta vissa lokala ärenden på lägsta nivån i den politiska och administrativa organisationen,
- b) *kommunala val*: allmänna direkta val av medlemmar till kommunalfullmäktige och, i tillämpliga fall, ordförande och styrelseledamöter för en grundläggande lokal förvaltningsenhet inom ramen för varje enskild medlemsstats lagar,
- c) *bosättningsstat*: en medlemsstat där en unionsmedborgare är bosatt men där han eller hon inte är medborgare,
- d) *hemstat*: den medlemsstat där unionsmedborgaren är medborgare,
- e) *röstlängd*: antingen ett sådant officiellt register över alla röstberättigade i en grundläggande lokal förvaltningsenhet eller dess underordnade enheter som en behörig myndighet upprättar och håller aktuellt i enlighet med

bosättningsstatens vallagstiftning, eller folkbokföringen, om denna innehåller uppgifter om rösträtt,

- f) *referensdag*: den eller de dagar då unionsmedborgare enligt bosättningsstatens lagstiftning skall uppfylla villkoren för rösträtt och valbarhet i den staten,
- g) *försäkran*: en försäkran som avges under straffansvar enligt nationell rätt.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla om några av de lokala myndigheter som anges i bilagan på grund av ändringar i nationella lagar ersätts med en annan myndighet som uppfyller de funktioner som avses i punkt 1 a i denna artikel, eller om en myndighet avskaffas eller skapas på grund av sådana ändringar.

Inom tre månader efter det att kommissionen har mottagit en anmälan om detta samt medlemsstatens försäkran om att det inte skadar någon persons rättigheter enligt detta direktiv skall den anpassa bilagan genom att ersätta, stryka eller lägga till i den på lämpligt sätt. Den ändrade bilagan skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 3

Den som på referensdagen

- a) är unionsmedborgare enligt artikel 8.1 andra stycket i fördraget, och
- b) inte är medborgare i bosättningsstaten men som ändå uppfyller de villkor för rösträtt och valbarhet som enligt den statens lagstiftning gäller för de egna medborgarna

skall i bosättningsstaten ha rösträtt och vara valbar vid kommunala val i bosättningsstaten i enlighet med detta direktiv.

Artikel 4

- Om medborgare i bosättningsstaten måste ha varit bosatta på den statens territorium under en viss tid för att få rösta eller för att vara valbara, skall väljare och valbara personer enligt artikel 3 anses uppfylla det villkoret om de varit bosatta i en annan medlemsstat under den tiden.
- Om då en medlemsstats egna medborgare enligt bosättningsstatens lagar endast har rösträtt eller är valbara i den grundläggande lokala förvaltningsenhet där de har sin huvudsakliga bostad, skall väljare och valbara personer enligt artikel 3 också underställas detta krav.
- Punkt 1 skall inte påverka de bestämmelser i medlemsstaterna enligt vilka personer endast har rösträtt eller

är valbara i en viss grundläggande lokala förvaltningsenhet endast om de har varit bosatta där under en viss minsta tid.

Inte heller skall punkt 1 påverka nationella bestämmelser som redan är i kraft den dag när detta direktiv antas, och genom vilka en person endast har rösträtt eller är valbar om han har tillbringat en minsta tid i den valkrets i medlemsstaten som den grundläggande lokala förvaltningsenheten tillhör.

Artikel 5

- En bosättningsstat får föreskriva att en unionsmedborgare som genom ett civilrättsligt eller straffrättsligt beslut har fråntagits sin rätt till valbarhet enligt hemstatens lagstiftning, inte skall få utöva den rätten vid kommunala val.
- En unionsmedborgare, som i bosättningsstaten vill kandidera vid kommunala val men som inte kan visa upp den deklaration som avses i artikel 9.2 a eller det intyg som avses i artikel 9.2 b, skall vägras att kandidera.
- Medlemsstaterna får föreskriva att endast deras egna medborgare få inneha en befattning som vald ordförande för, suppleant eller ledamot av en grundläggande lokal förvaltningsenhets kommunstyrelse om han väljs för att inneha den befattningen under hela mandattiden.

Medlemsstaterna får också fastställa att endast deras egna medborgare får inneha tillfälliga eller interimistiska funktioner som ordförande för, suppleanter eller ledamöter av en grundläggande lokal förvaltningsenhets kommunstyrelse.

Med hänsyn till fördraget och till allmänna rättsprinciper får medlemsstaterna vidta lämpliga, nödvändiga och proportionella åtgärder för att säkerställa att de befattningar som avses i första stycket och de funktioner som avses i andra stycket endast kan innehas och uppfyllas av deras egna medborgare.

- Medlemsstaterna får också fastställa att en unionsmedborgare som har valts till medlem av ett representativt råd varken skall delta i utnämningen av ombud för val av en parlamentarisk församling eller i val av medlemmar till en sådan församling.

Artikel 6

- Personer med rätt att kandidera inom ramen för artikel 3 skall underställas samma villkor rörande olämplighet som enligt bosättningsstatens lagar tillämpas för medborgare i den staten.
- Medlemsstaterna får fastställa att innehav av en kommunal befattning i bosättningsstaten är oförenligt med innehav av en liknande befattning i en annan medlemsstat om denna är likvärdig med den befattning som anses olämplig i bosättningsstaten.

KAPITEL II

Utövande av rösträtten och rätten att kandidera

Artikel 7

1. En väljare inom ramen för artikel 3 skall utöva sin rösträtt vid kommunala val i bosättningsstaten om han har uttryckt önskan om att få rösta.
2. Om det är obligatoriskt att rösta i bosättningsstaten, skall också väljare inom ramen för artikel 3 som har förts in på röstlängden där vara tvungna att rösta.
3. Medlemsstater där det inte är obligatoriskt att rösta får föreskriva automatisk upptagning i röstlängden av väljare inom ramen för artikel 3.

Artikel 8

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som behövs för att väljare enligt artikel 3 skall bli upptagna i röstlängden i tillräckligt god tid före valet.
2. För att en väljare enligt artikel 3 skall bli upptagen i röstlängden skall han framvisa samma dokument som statens egna medborgare.

Bosättningsstaten får också kräva att en väljare enligt artikel 3 visar upp en giltig identitetshandling samt en formell deklaration med uppgift om hans nationalitet och hans adress i bosättningsstaten.

3. Väljare enligt artikel 3 som har upptagits i bosättningsstatens röstlängd skall stå kvar i röstlängden på samma villkor som statens egna medborgare tills han automatiskt stryks från den därför att villkoren för rösträtt inte längre är uppfyllda.

Väljare som har upptagits i röstlängden på egen begäran kan också på egen begäran strykas från den.

Om de väljarna flyttar till en annan grundläggande lokal förvaltningsenhet i samma medlemsstat skall de upptas på röstlängden för det området på samma villkor som statens egna medborgare.

Artikel 9

1. När en valbar person enligt artikel 3 vill kandidera skall han framvisa samma dokument som landets egna medborgare. Bosättningsstaten får kräva att han framvisar

en formell försäkran med uppgift om nationalitet och adress i bosättningsstaten.

2. Bosättningsstaten får också kräva att en person som har rätt att kandidera enligt artikel 3
  - a) i den formella försäkran som han framvisar i enlighet med punkt 1 när han lämnar in sin ansökan om att få kandidera skall ange att hans valbarhet inte har fråntagits honom i hans hemstat,
  - b) i fall av tvivel angående innehållet i försäkran enligt a, eller om det krävs enligt en medlemsstats lagar, före eller efter valet skall visa upp ett intyg från de behöriga administrativa myndigheterna i sin hemstat på att han inte har fråntagits sin valbarhet i hemstaten eller att de myndigheterna inte känner till att han skulle ha förlorat sin valbarhet,
  - c) visar upp en giltig identitetshandling,
  - d) i den formella försäkran som han visar upp anger att han inte innehar någon befattning som är oförenlig i den mening som avses i artikel 6.2,
  - e) ange sin sista adress i hemstaten såvida han har haft någon.

Artikel 10

1. Bosättningsstaten skall i god tid underrätta den berörda personen om åtgärder som vidtas rörande hans ansökan om att upptas i röstlängden eller beslut som fattas rörande godkännandet av hans ansökan om att få kandidera.

2. Om en person vägras att bli upptagen i röstlängden eller har fått avslag på ansökan om att upptas i röstlängden eller om han vägrats kandidera skall den berörda personen ha samma rätt till överprövning som lagstiftningen i bosättningsstaten föreskriver för väljare och valbara personer som är medborgare i den staten.

Artikel 11

Bosättningsstaten skall i god tid och på lämpligt sätt underrätta väljare och valbara personer enligt artikel 3 om villkor och närmare bestämmelser för utövande av rösträtten och rätten att kandidera i den staten.

KAPITEL III

Undantag och övergångsbestämmelser

Artikel 12

1. Om antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i en medlemsstat utan att vara medborgare där den 1 januari 1996 utgör mer än 20 %

av det totala antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som är bosatta i medlemsstaten, får staten trots detta direktiv

- a) begränsa rösträtten till väljare enligt artikel 3 som har varit bosatta i medlemsstaten under en minsta tid vilken inte får överstiga den period för vilken kommunens representativa råd väljs,
- b) begränsa rätten till valbarhet till personer som är valbara enligt artikel 3 och som har varit bosatta i medlemsstaten under en minsta tid vilken inte får vara längre än två gånger så lång som den period för vilken kommunens representativa råd väljs, och
- c) vidta lämpliga åtgärder med hänsyn till kandidatlistans sammansättning för att särskilt uppmuntra integrationen av unionsmedborgare som är medborgare i en annan medlemsstat.

2. Trots bestämmelserna i detta direktiv får Belgien tillämpa bestämmelserna i punkt 1 a för ett begränsat antal lokala myndigheter och skall i så fall överlämna en förteckning över dessa minst ett år före de val av lokala myndigheter för vilka landet avser tillämpa undantaget.

3. Om lagarna i en medlemsstat den 1 januari 1996 föreskriver att en annan medlemsstats medborgare som är bosatta där har rätt att rösta vid val till statens riksdag och i det syftet får upptas i röstlängden i den staten på exakt samma villkor som dess egna röstberättigade medborgare, behöver den ifrågakvarande staten trots detta direktiv inte tillämpa artiklarna 6–11 för sådana personer.

4. Senast den 31 december 1998 och därefter vart sjätte år skall kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport i vilken den skall kontrollera huruvida stödet till medlemsstater som berörs av ett undantag i enlighet med artikel 8b.1 i fördraget fortfarande är berättigat och skall föreslå nödvändiga justeringar. Medlemsstater som åberopar undantag enligt punkterna 1 och 2 skall tillhandahålla kommissionen all nödvändig bakgrundsinformation.

KAPITEL IV

Slutbestämmelser

Artikel 13

Kommissionen skall till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv, inklusive uppgifter om ändringar i valkretsen som har ägt rum efter ikraftträdandet, inom ett år efter det att alla medlemsstater har hållit kommunala val organiserade på grundval av bestämmelserna i detta direktiv och skall i tillämpliga fall föreslå lämpliga justeringar.

Artikel 14

Medlemsstaterna skall anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 1 januari 1996. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 15

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 16

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 19 december 1994.

På rådets vägnar

K. KINKEL

Ordförande

BILAGA

Grundläggande lokala förvaltningsenheter enligt artikel 2.1 a i detta direktiv avser följande:

I Danmark:

amtskommune, Københavns kommune, Frederiksberg kommune, primærkommune,

I Belgien:

commune/gemeente/Gemeinde,

I Tyskland:

kreisfreie Stadt bzw. Stadtkreis; Kreis;
Gemeinde, Bezirk in der Freien und Hansestadt Hamburg und im Land Berlin;
Stadtgemeinde Bremen in der Freien Hansestadt Bremen,
Stadt-, Gemeinde-, oder Ortsbezirke bzw. Ortschaften,

I Grekland:

κοινότητα;
δήμος;

I Spanien:

municipio,
entidad de ámbito territorial inferior al municipal,

I Frankrike:

commune,
arrondissement dans les villes déterminées par la législation interne, section de commune,

På Irland:

country, county borough
borough, urban district, town,

I Italien:

comune,
circonscrizione,

I Luxemburg:

commune,

I Nederländerna:

gemeente,
deelgemeente

I Portugal:

município,
freguesia,

I Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland:

counties in England; counties, county boroughs and communities in Wales; regions and Islands in Scotland;
districts in England, Scotland and Northern Ireland; London boroughs; parishes in England; the City of London
in relation to ward elections for common councilmen.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av den tyska delegationen angående artikel 2.1 b

Tyskland förutsätter att definitionen i artikel 2.1 b om val av ordförande för och ledamöter av en grundläggande lokal förvaltningsenhets kommunstyrelse också kan utvidgas till att omfatta avlägsnande från en befattning genom val ("Abwahl").

Tyskland vill uppmärksamma att enligt tysk grundlag gäller reglerna för kommunala val på motsvarande sätt för lokala församlingar när dessa ersätter en vald kommunfullmäktige.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av rådet och kommissionen angående artikel 3

Artikel 3 utesluter inte möjligheten för en medlemsstat att på ett icke-diskriminerande sätt säkerställa att en väljare enligt artikel 3 inte berövas sin rösträtt i en annan medlemsstat än bosättningsstaten om samma villkor gäller för dess egna medborgare.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av den luxemburgska delegationen angående yttrandet från rådet och kommissionen angående artikel 3

De luxemburgska myndigheterna tolkar ordet "försäkra" som liktydigt med ett uttalande som görs på heder och samvete av en väljare enligt artikel 3 när han upptas i röstlängden.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av rådet och kommissionen angående artikel 5.3 tredje stycket

De åtgärder som avses i artikel 5.3 tredje stycket får endast begränsa andra medlemsstaters medborgare att bli valda i den utsträckning som behövs för att nå de mål som fastställs i artikel 5.3 första och andra styckena.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av den franska delegationen angående artikel 5.4

Möjligheten att utesluta unionsmedborgare som är medborgare i andra medlemsstater från val av eller valbarhet till det kollegium som väljer den franska senaten i enlighet med artikel 5.4 äventyrar inte rätten att rösta eller vara valbar vid kommunala val enligt artikel 8b.1 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av rådet angående den belgiska delegationens yttrande angående artikel 12.2 tredje stycket

Rådet noterar följande yttrande gjort av den belgiska delegationen:

Yttrande om mötesprotokollet gjort av den belgiska delegationen angående artikel 12.2

Belgien förklarar att om Belgien skulle använda sig av det undantag som föreskrivs i artikel 12.2 skulle det undantaget endast tillämpas för vissa av de kommuner där antalet väljare enligt artikel 3 överstiger 20 % av alla väljare och där den belgiska regeringen ansett att den särskilda situationen berättigade ett undantag av så exceptionellt slag.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av rådet angående kommissionens yttrande angående artikel 13

Rådet noterar följande yttrande gjort av kommissionen:

Yttrande om mötesprotokollet gjort av kommissionen angående artikel 13

Kommissionen förklarar att den kommer att fästa särskild uppmärksamhet på sådana förändringar av valkretsarna som sker efter direktivets ikraftträdande och som skulle kunna leda till särskilda problem för vissa medlemsstater.

Yttrande om mötesprotokollet gjort den grekiska delegationen angående artikel 13

Med hänsyn till sitt geografiska läge fäster Grekland särskild vikt vid den rapport som kommissionen skall utarbeta i enlighet med artikel 13.

Grekland förväntar sig att kommissionen med beaktande av förändringar i medlemsstaternas valkretsar utvärderar de särskilda problem som dessa kan ställas inför efter direktivets ikraftträdande.

Yttrande om mötesprotokollet gjort av den spanska delegationen angående Gibraltar

Spanien förklarar att om Förenade kungariket inom ramen för rådets direktiv 94/80/EG av den 19 december 1994 om närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid kommunala val för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare beslutar sig för att utvidga tillämpningen till att omfatta Gibraltar, kommer detta inte att påverka Spaniens inställning avseende Gibraltar.
